

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.10.20.
COM(2011) 654 végleges

2011/0297 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció büntetőjogi szankcióiról

{SEC(2011) 1217}
{SEC(2011) 1218}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A 2003 elején elfogadott, a piaci visszaélésről szóló 2003/6/EK irányelv átfogó keretrendszert vezetett be a bennfentes kereskedelem és a manipulatív piaci gyakorlatok, összefoglaló néven „piaci visszaélések” kezelésére. Annak érdekében, hogy erősítse a befektetői bizalmat és a piac integritását, az irányelv a bennfentes információt birtoklók számára megtiltja a kapcsolódó pénzügyi eszközökkel való kereskedést, továbbá megtiltja a piac olyan eszközökkel való manipulációját, mint a hamis információk és híresztelések terjesztése, valamint az árfolyamokat a szokásostól eltérő szinten rögzítő kereskedési tevékenység.

A 2003/6/EK irányelv érvényesíthetősége érdekében a tagállamoknak, nemzeti jogukkal összhangban, gondoskodniuk kell arról, hogy az irányelv végrehajtása során elfogadott rendelkezések megsértéséért felelős személyek ellen megfelelő közigazgatási intézkedésre, illetve közigazgatási szankció alkalmazására kerüljön sor. Ez a követelmény nem érinti a tagállamok büntetőjogi szankciók megállapítására irányuló jogát.

Az európai uniós pénzügyi felügyelettel foglalkozó magas szintű csoport jelentése¹ javasolta, hogy „a pénzügyi szektor számára kidolgozott prudenciális és üzletviteli szabályok stabil keretrendszerének erős felügyeleti és szankciórendszerre kell épülnie”. E célból a csoport úgy véli, hogy a felügyeleti hatóságokat kellő hatáskörrel kell felszerelni, hogy eljárhassanak, és lehetővé kell válnia számukra, hogy „egyenlő, erőteljes és elrettentő erejű szankcionáló rendszereket alkalmazzanak minden pénzügyi bűncselekménnyel szemben, olyan szankciókat, amelyeket hatékonyan érvényesíteni kell”.

A hathatós érvényesítés megköveteli, hogy a 2003/6/EK irányelv 14. cikkével összhangban „hatékony, arányos és visszatartó erejű” szankciók álljanak az illetékes hatóságok rendelkezésére. Ezenfelül a hatékony érvényesítés függ az illetékes hatóságok erőforrásaitól, hatáskörüktől és a visszaélések felderítésére és kivizsgálására való hajlandóságuktól is. A magas szintű csoport azonban úgy véli, hogy „jelenleg ezek egyike sem biztosított” és a tagállamok szankcionálási rendszereit általában gyengének és heterogénnek tekintik.

E célból a Bizottság közleményt tett közzé² a szankciórendszerekről a pénzügyi ágazatban. A közlemény úgy érvel, hogy a büntetőjogi szankciókra, különösen a szabadságvesztésre, általában úgy tekintenek, mint amelyek a helytelenítés erőteljes üzenetét hordozzák, és ez a büntető igazságszolgáltatási rendszer általi megfelelő alkalmazás esetén fokozhatja a szankciók visszatartó erejét. Mindazonáltal a büntetőjogi szankciók a jogsértések nem minden típusára, és nem minden helyzetben alkalmazhatók. A közlemény megállapítja: a Bizottság megvizsgálja, hogy a büntetőjogi szankciók bevezetése és a bűncselekményi tényállások és a büntetési

¹ Az európai uniós pénzügyi felügyelettel foglalkozó magas szintű csoport jelentése. 2009. február 25., 23. o.

² Az Európai Bizottság közleménye: A pénzügyi szolgáltatások ágazatában a szankciórendszerek megerősítéséről, COM (2010) 716, 2010.12.8.

tételek meghatározására vonatkozó szabályozási minimumok megállapítása alapvetően fontos-e és mely területeken az uniós pénzügyi szolgáltatási jogszabályok eredményes végrehajtásának biztosítása érdekében.

A javaslat követi a 2011. szeptember 20-i „Az uniós büntetőpolitika létrehozása: Az uniós szakpolitikák hatékony végrehajtásának biztosítása a büntetőjog útján” című bizottsági közleményben³ megfogalmazott megközelítést. E közlemény egyértelmű tényszerű bizonyítékokon alapuló értékelést tartalmaz a meglévő nemzeti végrehajtási rendszerekről és a közös uniós büntetőjogi szabályozási minimumok által létrehozható hozzáadott értékről, figyelembe véve a szükségesség, arányosság és szubszidiaritás elvét.

A Stockholmi Programmal és a Bel- és Igazságügyi Tanácsnak a gazdasági válságok megelőzéséről és a gazdasági tevékenység támogatásáról szóló 2010. április 22-i következtetéseivel összhangban⁴ az Európai Bizottság értékelte a piaci visszaélésekről szóló irányelv végrehajtására irányuló nemzeti szabályok alkalmazását, és számos olyan problémát állapított meg, amelyek kedvezőtlenül hatnak a piac integritására és a befektetők védelmére. A hatásvizsgálat során azonosított egyik probléma az a tény, hogy a piaci visszaélés szabálysértéseivel való küzdelemben jelenleg létező szankciók hatása hiányos és nem kellően visszatartó, ami az irányelv nem hathatós végrehajtását eredményezi. Emellett annak meghatározása, hogy a bennfentes kereskedelem vagy a piaci manipuláció mely cselekményei valósítanak meg bűncselekményt, jelentős eltéréseket mutat a tagállamok között. Öt tagállam például nem ír elő büntetőjogi szankciókat a bennfentes információk elsődleges bennfentes személyek által történő nyilvánosságra hozatala esetére, a másodlagos bennfentes személyek esetében pedig nyolc tagállamban ez a helyzet. Ezen túl, egy tagállam jelenleg nem ír elő büntetőjogi szankciókat az elsődleges bennfentes személy bennfentes kereskedése, négy tagállam pedig a piacmanipuláció esetén. Mivel piaci visszaélés megvalósulhat határokon átnyúlóan, ezek az eltérések aláássák a belső piacot, és bizonyos mozgásteret hagynak a piaci visszaélések elkövetői számára, akik az ilyen visszaélést azokban a tagállamokban hajthatják végre, amelyek az adott cselekményre nem írnak elő büntetőjogi szankciókat.

A bűncselekményekre és a piaci visszaélés büntetőjogi szankcióira vonatkozó szabályozási minimumok, amelyeket a nemzeti büntetőjogba átültetnek és a tagállamok büntetőjogi rendszereiben alkalmazni fognak, hozzájárulhatnak ezen uniós szakpolitika eredményességének biztosításához, azáltal, hogy a közigazgatási szankciókkal vagy a polgári jog szerinti kárpótlási mechanizmusokkal összehasonlítva minőségileg más jellegű társadalmi rosszallást fejeznek ki. A piaci visszaélés cselekményeiért kiszabott büntetőítéletek, amelyek gyakran eredményeznek széles körű médiareagálást, segítenek az elrettentés növelésében,

³ COM(2011) 573 végleges.

⁴ A 2009. december 2-i „A Stockholmi Program – A polgárokat szolgáló és védő, nyitott és biztonságos Európa” keretében az Európai Tanács hangsúlyozta a pénzügyi piacok szabályozásának és a visszaélések megelőzésének szükségességét, és felkérte a tagállamokat és a Bizottságot arra, hogy javítsanak a piaci visszaélések és a hűtlen kezelés felderítésén. A Bel- és Igazságügyi Tanács a gazdasági válságok megelőzéséről és a gazdasági tevékenység támogatásáról szóló következtetéseiben kiemelte, hogy mérlegelni kellene, hogy lehetséges, illetve célszerű-e az árfolyam-befolyásolás súlyos eseteivel és más, értékpapírpiacon érintő esetleges cselekményekkel kapcsolatos büntetőjogi szabályok harmonizációja. (Lásd a 2010. április 22-i 8920/10 és a 2010. március 29-i 7881/10 dokumentumot.)

mivel a potenciális elkövetőknek megmutatják, hogy a hatóságok komoly végrehajtási intézkedéseket tesznek, amelyek szabadságelvontást vagy más büntetőjogi szankciókat és a bűnügyi nyilvántartásba való felvételt eredményezhetnek. A legsúlyosabb piaci visszaéléseket megvalósító bűncselekmények meghatározására vonatkozó szabályozási minimumok megkönnyítik az igazságszolgáltatási hatóságok együttműködését az Unióban, különös tekintettel arra, hogy a cselekményeket sok esetben határokon átnyúló módon követik el.

Bár a piaci visszaélés cselekményeinek megelőzését és leküzdését szolgáló szabályok 2003 óta léteznek az EU szintjén, a tapasztalat azt mutatja, hogy a kívánatos hatást, vagyis a pénzügyi piacok védelmével való hathatós hozzájárulást a jelenlegi rendszer nem érte el. Miközben a közigazgatási szankciók koherenciájának erősítésére és biztosítására irányuló javaslatok szerepelnek a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendelettervezetben, amely a meglévő rendszer más nagy problémáit is orvosolni szándékozik, ez a javaslat a tagállamok számára rögzíti a szabályozási minimumok biztosításának követelményét a piaci visszaélések legsúlyosabb cselekményeinek meghatározására és az ezekhez kapcsolódó büntetőjogi szankciókra.

2. AZ ÉRDEKELTEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓ EREDMÉNYEI, HATÁSVIZSGÁLATOK

A kezdeményezés a főbb érdekeltekkel, köztük hatóságokkal (kormányokkal és értékpapír-piaci szabályozókkal), valamint kibocsátókkal, közvetítőkkal és befektetőkkel folytatott konzultáció eredménye.

Figyelembe veszi az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottsága (CESR) által kiadott jelentést a tagállamokban rendelkezésre álló, a piaci visszaélésekről szóló irányelvben biztosított közigazgatási intézkedésekről és szankciókról, valamint büntetőjogi szankciókról⁵. Figyelembe veszi a Bizottság által, a pénzügyi szektorban működő szankciórendszerek erősítéséről szóló bizottsági közleményben elindított konzultáció eredményeit is.

2008. november 12-én az Európai Bizottság nyilvános konferenciát tartott a piaci visszaélések megakadályozására szolgáló rendszer felülvizsgálatáról⁶. 2009. április 20-án az Európai Bizottság véleményezési felhívást adott ki a piaci visszaélésekről szóló irányelv felülvizsgálatára vonatkozóan. A Bizottság szolgálataihoz 85 vélemény érkezett. A nem bizalmas vélemények a Bizottság honlapján tanulmányozhatók⁷.

2010. június 28-án a Bizottság az irányelv átdolgozásával kapcsolatban nyilvános konzultációt indított, amely 2010. július 23-án zárult⁸. A Bizottság szolgálataihoz 96 vélemény érkezett. A nem bizalmas vélemények a Bizottság honlapján

⁵ CESR/08-099, 2008. február.

⁶ Lásd http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/12112008_conference_en.htm

⁷ Lásd http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/market_abuse_en.htm

⁸ Lásd http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/mad/consultation_paper.pdf

tanulmányozhatók⁹. Összefoglaló a hatásvizsgálati jelentés 2. mellékletében található¹⁰. 2010. július 2-án az Európai Bizottság újabb nyilvános konferenciát tartott az irányelv felülvizsgálatáról¹¹.

A Bizottság a jobb szabályozási politikával összhangban elvégezte a lehetséges szakpolitikai alternatívák hatásvizsgálatát. A büntetőjogi szankciókkal kapcsolatos szakpolitikai lehetőségeket az előkészítő munka részének tekintették. A hatásvizsgálat ezzel a ponttal kapcsolatban azt állapította meg, hogy a tagállamoknak elő kell írni, hogy a legsúlyosabb piaci visszaélések cselekményeire büntetőjogi szankciókat vezessenek be, ami lényegbevágó a piaci visszaélésekre vonatkozó uniós politika eredményes megvalósulása szempontjából. A bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatban megfogalmazott, előnyben részesített szakpolitikai lehetőségek révén ez kedvezően hat majd a befektetői bizalomra, ez pedig növeli a pénzügyi piacok pénzügyi stabilitását.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

3.1. Jogalap

A javaslat az EUMSZ 83. cikkének (2) bekezdésén alapul.

3.2. Szubszidiaritás és arányosság

A szubszidiaritás elve szerint (az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése) uniós szintű intézkedésre csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kitűzött célokat a tagállamok önállóan nem képesek kielégítően megvalósítani, tehát a tervezett intézkedések nagyságrendje vagy hatásai miatt azok az EU szintjén jobban megvalósíthatók.

Piaci visszaélés előfordulhat határokon átnyúló módon is, és rombolja az Unióban egyre inkább integrálódó pénzügyi piacok integritását. Az, hogy a tagállamok megközelítései eltérőek a büntetőjogi szankciók piaci visszaélések miatti kivetésénél, az elkövetők számára bizonyos mozgásteret hagy, akik így gyakran kihasználják a legelnezőbb szankciórendszereket. Ez aláássa mind az egyes nemzeti szankciórendszerek elrettentő hatását, mind az Unió piaci visszaélésre vonatkozó jogszabályi keretrendszerének hatékony végrehajtását. A piaci visszaélés büntetendő cselekménynek tekintett formáira vonatkozó uniós szintű szabályozási minimumok hozzájárulhatnak a probléma kezeléséhez.

A fentiek miatt a szubszidiaritás elve szerint indokolt az uniós szintű fellépés.

Az arányosság elve megkívánja, hogy a beavatkozás a célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedésekre irányuljon, és ne lépje túl azok körét. A szakpolitikai lehetőségek megállapításától és értékelésétől a javaslat megfogalmazásáig terjedő folyamat ezen elv mentén zajlott.

⁹ Lásd http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/mad_en.htm

¹⁰ A hatásvizsgálati jelentés megtalálható:

http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/index_en.htm

¹¹ A viták összefoglalója a hatásvizsgálati jelentés 3. mellékletében található.

3.3. A javaslat részletes magyarázata

3.3.1. Bűncselekmények

A javaslat 3. cikke, a 2. cikkel együttesen, meghatározza azokat a piaci visszaélésekre vonatkozó szabálysértéseket, amelyeket a tagállamoknak bűncselekményeknek kell tekinteniük, és ezért büntetőjogi szankciókkal kell sújtaniuk.

A piaci visszaélés elkövetésének két formája, nevezetesen a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció, bűncselekménynek tekintendő, ha az elkövetés szándékos. A bennfentes kereskedelemre és a piaci manipulációra tett kísérletnek is bűncselekményként büntetendőnek kell lennie.

A bennfentes információkkal kapcsolatos cselekménynek olyan személyekre kell vonatkoznia, akik olyan bennfentes információkkal rendelkeznek, amelyekről tudják, hogy azok bennfentes információk. A piaci manipulációval kapcsolatos cselekmény akárkire vonatkozhat.

3.3.2. Felbujtás, bűnsegély és kísérlet

Az 5. cikk biztosítja, hogy a meghatározott bűncselekmények elkövetésére való felbujtás, valamint a bűnsegély is büntetendő legyen a tagállamokban. A 3. és 4. cikkben meghatározott cselekmények elkövetésére tett kísérlettel is foglalkozik az irányelv, kivéve a bennfentes információk helytelen közzétételét és az olyan információk terjesztését, amelyek hamis vagy félrevezető jelzéseket adnak, mivel nem tűnik helyénvalónak, hogy az ilyen cselekmények elkövetésére tett kísérletek bűncselekményeknek minősüljenek.

3.3.3. Büntetőjogi szankciók

A 6. cikk megköveteli a tagállamoktól, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 3. és 4. cikkben megnevezett bűncselekmények büntetőjogi szankciókkal legyenek büntetendők. Ezeknek a szankcióknak hatásosnak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

3.3.4. A jogi személyek felelőssége

A 7. cikk megköveteli a tagállamoktól, hogy gondoskodjanak arról, hogy a 3. és 4. cikkben megnevezett bűncselekményekért jogi személyeket is felelősségre lehessen vonni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek az uniós költségvetést érintő vonzatai.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció büntetőjogi szankcióiról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 83. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az integrált és hatékony pénzügyi piac megköveteli a piac integritását. Az értékpapírpiacon zavartalan működése és a piacok iránti közbizalom a gazdasági növekedés és a prosperitás előfeltételeit képezi. A piaci visszaélés sérti a pénzügyi piacok integritását, valamint aláássa az értékpapírok és a származtatott pénzügyi eszközök iránti közbizalmat.
- (2) A bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló, 2003. január 28-i 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹³ a tagállamoktól megköveteli, hogy illetékes hatóságaik rendelkezzenek a piaci visszaélés felderítéséhez és kivizsgálásához szükséges jogkörökkel. A 2003/6/EK irányelv előírja azt is, hogy a tagállamok – a büntetőjogi szankciók alkalmazásához való joguk sérelme nélkül – nemzeti jogukkal összhangban biztosítják, hogy az irányelv végrehajtására elfogadott nemzeti szabályok megsértéséért felelős személyek ellen megfelelő közigazgatási intézkedésre, illetve közigazgatási szankció alkalmazására kerüljön sor.
- (3) Az európai uniós pénzügyi felügyelettel foglalkozó magas szintű csoport jelentésében megfogalmazta, hogy „a pénzügyi szektor számára kidolgozott prudenciális és üzletviteli szabályok stabil keretrendszerének erős felügyeleti és szankciórendszerre kell épülnie”. E célból a csoport úgy vélte, hogy a felügyeleti hatóságokat kellő eljárási hatáskörrel kell ellátni, és egyenlő, erőteljes és elrettentő erejű szankcionáló rendszereket kell alkalmazniuk minden pénzügyi bűncselekménnyel szemben, olyan szankciókat, amelyeket hatékonyan érvényesíteni

¹² HL C ., ., o.

¹³ HL L 16., 2003.4.12., 16. o.

kell. A csoport arra következtetésre jutott, hogy a tagállamok szankciórendszerei általában gyengék és heterogének.

- (4) A piaci visszaélésekre vonatkozó, jól működő jogszabályi keretrendszer hatékony alkalmazást követel meg. A 2003/6/EK irányelv szerinti közigazgatási szankciók nemzeti rendszereinek kiértékelése megmutatta, hogy nem minden illetékes nemzeti hatóság rendelkezett a jogkörök teljes spektrumával annak biztosításához, hogy a piaci visszaélésekre a megfelelő szankciókkal reagáljanak. Ezen belül, nem minden tagállamban álltak rendelkezésre pénzügyi közigazgatási szankciók a bennfentes kereskedelemre és a piaci manipulációra, és ezeknek a szankcióknak a szintjében nagy eltérések voltak a tagállamok között.
- (5) A tagállamok által elfogadott közigazgatási szankciók elégtelennek bizonyultak a szabályok betartásához a piaci visszaélések megelőzése és leküzdése terén.
- (6) Lényeges, hogy a szabályok betartását olyan büntetőjogi szankciók segítsék elő, amelyek a közigazgatási bírságoktól minőségileg eltérő jellegű társadalmi helytelenítést fejeznek ki. Az, hogy a piaci visszaélések legsúlyosabb formáit bűncselekményként határozzák meg, világos határvonalat állít fel a jogban, amely szerint az ilyen magatartás elfogadhatatlannak tekintett, és olyan üzenetet közvetít a nyilvánosság és a lehetséges elkövetők számára, hogy ezeket az illetékes hatóságok nagyon komolyan veszik.
- (7) Nem minden tagállam írt elő büntetőjogi szankciókat a 2003/6/EK irányelvet végrehajtó nemzeti jogszabályok súlyos megsértésének egyes formáira. Ezek az eltérő megközelítések aláássák a belső piac működési feltételeinek egységességét, és ösztönzést jelenthetnek egyes személyeknek, hogy azokban a tagállamokban kövessenek el piaci visszaélést, amelyek ezekre a cselekményekre nem írnak elő büntetőjogi szankciókat. Ezen túlmenően, eddig nem volt uniós szintű egyetértés abban, hogy mely magatartás tekintendő ilyen súlyos jogsértésnek. Ezért a természetes és jogi személyek által elkövetett bűncselekmények meghatározására és a szankciókra szabályozási minimumokat kell megállapítani. A közös szabályozási minimumok lehetővé tennék hatékonyabb módszerek alkalmazását a nyomozás során, valamint a tagállamokon belüli és tagállamok közötti eredményes együttműködés terén. A piaci visszaélés bűncselekményeire a büntetőjog szerint hozott ítéletek gyakran eredményeznek kiterjedt médiavisszhangot, ami segít a potenciális elkövetők elrettentésében, mivel a közfigyelmet felhívja arra, hogy az illetékes hatóságok elkötelezettek a piaci visszaélések kezelése iránt.
- (8) Ezért a piaci visszaélésekre vonatkozó uniós politika eredményes megvalósulásához, összhangban „Az uniós büntetőpolitika létrehozása: Az uniós szakpolitikák hatékony végrehajtásának biztosítása a büntetőjog útján” című közleményben¹⁴ megállapított követelményekkel, lényegbevágó a büntetőjogi szankciók bevezetése a legsúlyosabb piaci visszaélések cselekményeire.
- (9) Ezen irányelv alkalmazási köre, valamint a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási köre közötti összhang megteremtése érdekében a részvény-visszavásárlási programok keretében bonyolított vagy valamely pénzügyi eszköz stabilizálását célzó, saját részvényekre vonatkozó ügyleteket és az olyan ügyleteket, megbízásokat vagy magatartásokat, amelyek célja monetáris és államadósság-kezelési tevékenység vagy a kibocsátási egységeket érintő, az Unió éghajlat-

¹⁴

COM(2011) 573 végleges.

politikájának végrehajtására irányuló tevékenység, ki kell zárni ezen irányelv alkalmazási köréből.

- (10) A tagállamok számára elő kell írni, hogy a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció cselekményeire ezen irányelv szerint vonatkozó büntetőjogi szankciók csak akkor legyenek alkalmazandók, ha e cselekményeket szándékosan követik el.
- (11) A bennfentes kereskedelem kísérletét és a piaci manipuláció kísérletét, ezeknek a pénzügyi piacok integritására és a befektetői bizalomra gyakorolt káros hatása miatt, szintén bűncselekményként kell büntetni.
- (12) Ennek az irányelvnek meg kellene követelnie a tagállamoktól, hogy a bűncselekmények elkövetésére való felbujtás, valamint a bűnsegély is büntetendő legyen. Ebben az összefüggésben a bennfentes információ alapján másik személy részére arra vonatkozóan adott tanács, vagy másik személy rábírása arra, hogy olyan pénzügyi eszközöket vegyen vagy adjon el, amelyekre az ilyen információ vonatkozik, szintén bennfentes kereskedelemre való felbujtásnak tekintendő.
- (13) Ezen irányelv alkalmazása során figyelembe kell venni a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendelet által megállapított jogi keretrendszert és annak végrehajtási intézkedéseit.
- (14) A bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben kifejtett, a pénzügyi piacok integritásának biztosítását célzó európai szakpolitika eredményes megvalósítása érdekében a tagállamoknak a felelősséget a jogi személyekre is ki kell terjeszteniük, ideértve, amikor csak lehetséges, a jogi személyek büntetőjogi felelősségét.
- (15) Mivel ez az irányelv szabályozási minimumokat ír elő, a tagállamok a piaci visszaélésre elfogadhatnak vagy érvényben tarthatnak ezeknél szigorúbb büntetőjogi szabályokat.
- (16) A személyes adatok ezen irányelv végrehajtása keretében végzett feldolgozásának összhangban kell lennie a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel¹⁵.
- (17) Mivel ezen irányelv célját – nevezetesen azt, hogy a legsúlyosabb piaci visszaélésekre az Unióban mindenütt rendelkezésre álljanak büntetőjogi szankciók – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ezen irányelv, léptékét és hatásait tekintve, az Unió szintjén jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Ez az irányelv – az előbb említett cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban – nem lépi túl a célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.
- (18) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket, amint azt a Szerződés rögzíti. Konkrétan, az irányelvet a vállalkozás szabadságának (16. cikk) kellő tiszteletben tartásával, a hathatós jogorvoslathoz és a tisztességes tárgyaláshoz való jog (47. cikk), az ártatlanság vélelmének és a védelemhez való jognak az alkalmazásával (48. cikk), a törvényesség, valamint a bűncselekmények és büntetések

¹⁵

HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

arányosságának elveivel (49. cikk) és a kétszeres eljárás alá vonás és kétszeres büntetés tilalmával (50. cikk) összhangban kell alkalmazni.

- (19) A Bizottságnak értékelnie kell ezen irányelv megvalósítását a tagállamokban, tekintetbe véve a büntetőjogi szankciók fajtáira és szintjeire vonatkozó minimális harmonizálás bevezetésének esetleges jövőbeli igényét is.
- (20) [A Szerződéshez mellékelte, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21. sz.) jegyzőkönyv 1–4. cikkével összhangban az Egyesült Királyság jelezte, hogy részt kíván venni ezen irányelv elfogadásában és alkalmazásában] VAGY [A Szerződéshez mellékelte, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21. sz.) jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül az Egyesült Királyság nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, és ezért az irányelv nem kötelezi, és az rá nem alkalmazandó].
- (21) [A Szerződéshez mellékelte, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21. sz.) jegyzőkönyv 1–4. cikkével összhangban Írország részt kíván venni ezen irányelv elfogadásában és alkalmazásában] VAGY [A Szerződéshez mellékelte, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21. sz.) jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül Írország nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, és ezért az irányelv nem kötelezi, és az rá nem alkalmazandó].
- (22) A Szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22.) jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, így az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

ELFOGADTÁK EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk
Tárgy és hatály

- 1. Az irányelv szabályozási minimumokat állapít meg a piaci visszaélések legsúlyosabb bűncselekményei, nevezetesen a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció büntetőjogi szankcióira.
- 2. Ez az irányelv nem alkalmazható részvény-visszavásárlási programok keretében bonyolított vagy valamely pénzügyi eszköz stabilizálását célzó, saját részvényekre vonatkozó ügyletekre, ha az ilyen kereskedés a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének megfelelően megy végbe, sem az olyan ügyletekre, megbízásokra vagy magatartásra, amelyek célja monetáris és államadósság-kezelési tevékenység vagy a kibocsátási egységeket érintő, az Unió éghajlat-politikájának végrehajtására irányuló tevékenység a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikkének megfelelően.
- 3. Ezen irányelv alkalmazandó továbbá azokra a magatartásokra és ügyletekre, ideértve az ajánlatokat is, amelyek kibocsátási egységek vagy ezeken alapuló más, árverés útján

értékesített termékek aukciójával kapcsolatosak, a 1030/2010/EU bizottsági rendeletnek megfelelően. Bármely, ezen irányelvben megállapított, kereskedési megbízásra vonatkozó rendelkezés az árverés keretében benyújtott ajánlatokra is alkalmazandó¹⁶.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „Pénzügyi eszköz”: bármely, a pénzügyi eszközök piacáról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikke (1) bekezdésének 8) pontja szerinti eszköz.
2. „Bennfentes információ”: a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke szerinti információ.

3. cikk

Bennfentes kereskedelem

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy bűncselekménynek minősüljön az alábbi magatartások szándékos elkövetése:

- (a) bennfentes információ birtokában ezen információ felhasználása az információhoz kapcsolódó pénzügyi eszközök megszerzésére vagy elidegenítésére, saját számlára vagy egy harmadik fél számlájára. Ez magában foglalja a bennfentes információhoz kapcsolódó pénzügyi eszközre vonatkozó megbízás visszavonását vagy módosítását, amennyiben a megbízást azt megelőzően adták ki, hogy a bennfentes információ birtokába kerültek volna; vagy
- (b) bennfentes információk közlése bármely másik személlyel, kivéve, ha az ilyen közlés a munkaviszonyból eredő vagy szakmai kötelezettségek jogszerű teljesítése keretében történik.

4. cikk

Piaci manipuláció

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy bűncselekménynek minősüljön az alábbi magatartások szándékos elkövetése:

- (a) hamis vagy félrevezető jelzések adása egy pénzügyi eszköz kínálata, kereslete vagy ára, vagy egy kapcsolódó azonnali árutőzsdei ügylet tekintetében;
- (b) egy vagy több pénzügyi eszköz vagy egy kapcsolódó azonnali árutőzsdei ügylet árának a szokásostól eltérő vagy mesterséges szinten történő rögzítése;

¹⁶ A Bizottság 2010. november 12-i 1031/2010/EU rendelete az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei árverés útján történő értékesítésének időbeli ütemezéséről, lebonyolításáról és egyéb vonatkozásairól (HL L 302., 2010.11.18., 1. o.).

- (c) olyan ügylet megkötése, vételi vagy eladási megbízás adása vagy olyan egyéb tevékenység a pénzügyi piacokon, amely egy vagy több pénzügyi eszköz vagy kapcsolódó azonnali árutőzsdei ügylet árát érinti, és amelynek során fiktív eszközhöz vagy a megtévesztés vagy félrevezetés egyéb formájához folyamodnak;
- (d) olyan információk terjesztése, amelyek hamis vagy félrevezető jelzéseket adnak pénzügyi eszközökről vagy kapcsolódó azonnali árutőzsdei ügyletekről, ha az információt terjesztő személyek – saját maguk vagy más személyek számára – előnyre vagy haszonra tesznek szert az adott információ terjesztéséből.

5. cikk

Felbujtás, bűnsegély és kísérlet

1. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. és a 4. cikkben említett bűncselekményekben felbujtóként vagy bűnsegédként való részvétel bűncselekményként büntethető legyen.
2. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. cikk a) pontjában és a 4. cikk a), b) és c) pontjában említett bűncselekményekre való kísérlet büntethető legyen.

6. cikk

Büntetőjogi szankciók

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 3–5. cikkeken említett bűncselekményeket hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal sújtsák.

7. cikk

Jogi személyek felelőssége

1. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy jogi személyeket felelősségre lehessen vonni a 3–5. cikkben említett olyan bűncselekményért, amelyet javukra a jogi személyen belül vezető beosztást betöltő személy követett el akár egyénileg, akár a jogi személy szervezeti egységének részeként eljárva a következők alapján:
 - (a) a jogi személy képviselőjének jogosultsága;
 - (b) a jogi személy nevében történő döntéshozatal joga; vagy
 - (c) a jogi személyen belüli ellenőrzés gyakorlásának jogköre.
2. A tagállamok továbbá megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy jogi személyeket felelősségre lehessen vonni abban az esetben, ha az (1) bekezdésben említett személy által gyakorolt felügyelet vagy ellenőrzés hiánya tette lehetővé, hogy a jogi személynek alárendelt személy a jogi személy javára a 3–5. cikkeken említett bűncselekményeket elkövesse.

3. A jogi személyek (1) és (2) bekezdés szerinti felelőssége nem zárja ki az olyan természetes személyek elleni büntetőeljárást, akik a 3–5. cikkekben említett tevékenységben tettesként, felbujtóként vagy bűnsegédként vesznek részt.

8. cikk

Jogi személyekre alkalmazható szankciók

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 7. cikk szerint felelősségre vont jogi személyekkel szemben hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat alkalmazzanak.

9. cikk

Jelentés

[Ezen irányelv hatálybalépését követően 4 évvel] a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv alkalmazásáról és szükség esetén az irányelv felülvizsgálatának szükségességéről, különös tekintettel a büntetőjogi szankciók fajtáira és szintjeire vonatkozó szabályozási minimumok bevezetésének célszerűségére.

Megfelelő esetben a Bizottság jogalkotási javaslat kíséretében nyújtja be jelentését.

10. cikk

Átültetés

1. A tagállamok legkésőbb [az irányelv hatálybalépésétől számított 24 hónapon belül] elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Ezeket a rendelkezéseket [ezen irányelv hatályba lépését követően 24 hónappal] és a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról szóló .../.../EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálybalépésétől függően, annak napjától alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

2. A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el, valamint a szóban forgó rendelkezések és az ezen irányelv közötti megfelelési táblázatot.

11. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

12. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

Az Európai Parlament részéről
Az elnök

A Tanács részéről
Az elnök